

CSALÁDREGÉNY AZ ŪRBEN

A Star Wars és én

Amikor megkérdezik tőlem, hogy papként miért nézem a Csillagok Háborúját, akkor a válaszom: azért, hogy „mentálisan egészséges maradjak”. Bármennyire is fantáziavilágról van szó, a Star Wars által képviselt „civil misztika” segít abban, hogy két lábbal evilágban maradjak, és ne szakadjak el a földi kultúrától.

♦ A *Star Wars Saga* hittől és világnézettől függetlenül egy kedves tündérmese az emberek nagy része számára, amely megjeleníti mindazokat az alapvető vágyakat, amelyeket az emberiség egyetemesen a szívében hordoz. A filmekben drámai módon jelenik meg az alapvető tapasztalat egy világot átjáró erőről, amely értelmet ad mindennek, de amellyel vissza is lehet élni: a fény és sötétség örök harcáról, amelyben végül mindig a jóság győzedelmeskedik; a megváltás lehetőségéről, mert a leggonoszabbnak tűnő lény szíve mélyén is ott van a szeretet, amelynek a felfedezésével minden megváltozik.

1984-ben születtem, amikor az első Star Wars trilógia már készen volt. Hat-hét éves lehettem, amikor a szüleim megmutatták nekem vhs kazettán a *Jedi visszatér*-t. Az első próbálkozás nem nagyon sikerült, mert *Jabba* nem éppen tündéri látványa miatt hamar kijelentettem, hogy nem tetszik a film. Később unokatestvérem hozta vissza az életembe a trilógiát, s kicsivel érettebb fejjel már lenyűgözőnek találtam a „*réges régen, egy messzi-messzi galaxisban*” játszódó űreposzt. Ott csapott meg igazán először a Star Wars-életérzés szele, amely mély kötődést alakított ki bennem és rajtam kívül milliókban a varázs iránt, amely titokzatosan körüluggi ezeket a filmeket.

Ahogy *George Lucas*, az író-rendező mondta, ez a filmpozs nem az űrhajókról szól. Ez egy családrégény. Apák és anyák, fiak és leányok, testvérek és nővérek története, valamint barátok, mesterek, közösségek és ellenségek története. Mondhatnánk, hogy egy intergalaktikus *Szomszédok*. S ez teszi az egészet széppé és emberivé. A néző legfőbb kérdése nem az, hogy milyen futurisztikus technikával működhet a „Millenium Falcon” nevet viselő űrhajó, hanem hogy ki kinek a kije a Skywalker dinasztiában. A tavaly decemberben bemutatott 7. rész, az *Ébredő Erő* mindenkit foglalkoztat, nyitva hagyott kérdése nem az, hogy miképpen volt az Első Rend képes arra, hogy egy havas bolygóra beleépítse a Starkiller Bázist, hanem hogy kik lehetnek Rey szülei. Luke-nak van-e gyermeke? Miért alakult Han, Leia és Kylo Ren sorsa úgy, ahogy? Honnan jött Snoke? Még az is lehet, hogy ő hozta létre annak idején Anakin Skywalkert anyja méhében? Finn talán Lando Calrissian fia? Mert ez érdekel minket: mi van a családdal?

Mi van a kapcsolatokkal? A Star Wars a kapcsolatokról szól, amelyeket átszó és átjár egy titokzatos Erő... Véleményem szerint rengeteg olyan értéket találunk a filmben, amelyek végső soron a kereszténységben valósulnak meg. Az egyházatyák is így olvasták a korabeli kortárs nem-vallásos kulturális alkotásokat: felfedezték a profán művekben is az „Ige magvait”, vagyis azon emberi vágyakozások kifejezéseit, amelyek a kereszténységben teljesednek be. Amikor a profán író felkiált, hogy „örökké!”, akkor a nyitott lelkű keresztény rájöhet, hogy az író vágya beteljesülhet Krisztusban, hisz vele és általa tényleg az örökké tartó szeretet lépett az életünkbe. Magam is felfedezem a Star Wars-ban az Ige magvait. A személytelen, de mégis mindennek értelmet adó Erőben a személyes Szeretetet látom, amely a megfeszített és feltámadt Jézus által örökre bennünk és közöttünk van. Az Erő sötét oldala megmutatja a szeretet elhibázott keresését, a visszaélést, a gonoszság megmagyarázhatatlan, de mindnyájunk által tapasztalt misztériumát. A jóság és a fény győzelme

a sötétség felett, a Jedik győzelme a Sith-ek felett kifejezi vágyakozásunkat a halálon és sötétségen győztes Krisztus után. S ahogy Luke Skywalker fiú szeretetével visszahozza apját, Anakin Skywalkert/Darth Vadert a fénybe és az Erő világos oldalára, az talán egy magyarázatra sem szoruló párhuzam a megváltó Jézussal, aki feltétlen és ingyenes szeretetével átalakít minket, s a legzárkózottabb személyben is felszítja a jóság parazsát, ha az egy kicsit megnyitja a szívét. Jó dolog manapság Star Wars-rajongónak lenni, hiszen innentől kezdve minden áldott évben kapunk egy új filmet, akár a *Saga* folytatását, akár önmagában megálló alkotásokat. S oly szép az egész éven átívelő találgatás: vajon ki lehet a „valakinek a valakije”? Milyen apró jelek utalnak a különböző filmekben a hön áhított válaszra? A forgatásokról kiszivárgott 0,3 pixelnyi kis képkockának vagy díszletképnek is tudunk örülni, s indul máris a találgatás... Mindezek olyan apró örömeket jelentenek az életben, amelyek végső soron örök emberi értékeket közvetítenek, s amelyek által bárki megnyíthat az örök isteni értékekre is. ♦